

Regeling lozingen afvalwater van rookgasreiniging

Regeling van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer houdende regels voor lozingen van afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen (Regeling lozingen afvalwater van rookgasreiniging)

17 december 2002/Nr.

HDJZ/WAT/2002-3082

Hoofddirectie Juridische Zaken

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Gelet op richtlijn nr. 2000/76/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 4 december 2000 betreffende de verbranding van afval (PbEG L 332), de artikelen 2a, 2c, tweede lid, en 2d van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de artikelen 8.44, 8.45 en 21.6, zesde lid, van de Wet milieubeheer;

Besluiten:

§ 1 Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. *afvalverbrandingsinstallatie*: technische eenheid waarin bij de reiniging van rookgassen ontstaan afvalwater wordt gezuiverd en die uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor:

1°. de verbranding door oxidatie van afvalstoffen;

2°. een andere thermische behandeling van afvalstoffen dan bedoeld onder 1° ingeval de producten daarvan vervolgens worden verbrand, of

3°. de verbranding van producten die voortkomen uit thermische behandeling van afvalstoffen;

b. *meeverbrandingsinstallatie*: technische eenheid waarin bij de reiniging van rookgassen ontstaan afvalwater wordt gezuiverd en die in hoofdzaak is bestemd voor de opwekking van energie of de vervaardiging van producten en waarin afvalstoffen of de producten van thermische behande-

ling als brandstof worden gebruikt of afvalstoffen thermisch worden behandeld ten behoeve van verwijdering;

c. *verbrandingsinstallatie*: afvalverbrandingsinstallatie of meeverbrandingsinstallatie;

d. *afvalwaterzuiveringsinrichting*: afvalwaterzuiveringsinrichting waarin bij de reiniging van rookgassen ontstaan afvalwater wordt gezuiverd en welke geen deel uitmaakt van een verbrandingsinstallatie;

e. *beheerder*: degene die een inrichting drijft waarbinnen zich een verbrandingsinstallatie bevindt dan wel degene die een afvalwaterzuiveringsinrichting beheert;

f. *waterkwaliteitsbeheerder*: bestuursorgaan dat overeenkomstig artikel 3 van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren bevoegd is een vergunning te verlenen;

g. *bevoegd gezag*: bestuursorgaan dat bevoegd is een vergunning als bedoeld in artikel 8.1 van de Wet milieubeheer te verlenen;

h. *verlener van een vergunning*: de waterkwaliteitsbeheerder of het bevoegd gezag;

i. *lozen*: het brengen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen, afkomstig van afvalwater van de reiniging van rookgassen, in oppervlaktewateren dan wel in een voorziening als bedoeld in artikel 10.30, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

Artikel 2

Deze regeling is niet van toepassing op:

a. verbrandingsinstallaties voor het thermisch behandelen onderscheidenlijk het verbranden van producten van thermische behandeling, van uitsluitend:

1°. plantaardige afvalstoffen die ontstaan zijn bij de uitoefening van land- of bosbouw;

2°. plantaardige afvalstoffen die afkomstig zijn van de levensmiddelenindustrie indien de als gevolg van de thermische behandeling van zodanige afvalstoffen opgewekte warmte wordt teruggewonnen;

3°. vezelachtig afvalstoffen die ontstaan zijn bij de vervaardiging van

ruwe pulp of de vervaardiging van papier uit pulp, indien zodanige afvalstoffen op de plaats waar zij zijn ontstaan, thermisch worden behandeld en de als gevolg daarvan opgewekte warmte wordt teruggewonnen;

4°. afvalstoffen bestaande uit hout dat niet als gevolg van een behandeling met houtbeschermingsmiddelen of aanbrenging van een beschermingslaag gehalogeneerde organische verbindingen dan wel zware metalen kan bevatten;

5°. afvalstoffen bestaande uit kurk;

6°. radioactieve afvalstoffen;

7°. geslachte dieren als bedoeld in richtlijn nr. 90/667/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 november 1990 betreffende de vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de verwijdering en verwerking van dierlijke afvalstoffen en ter voorkoming van de aanwezigheid van ziekteverwekkers in diervoeders van dierlijke oorsprong (vissen daaronder begrepen) en tot wijziging van richtlijn nr. 90/445/EEG (PbEG L 363), en

8°. afvalstoffen die ontstaan zijn bij de exploratie en exploitatie van olie- en gasbronnen vanaf een installatie in zee en die aan boord van die installatie worden verbrand;

b. experimentele verbrandingsinstallaties voor onderzoek, ontwikkeling en tests ter verbetering van het verbrandingsproces waarin per jaar minder dan 50.000 kilogram afvalstoffen wordt verwerkt;

c. het verbranden van gasvormige afvalstoffen, met uitzondering van gasvormige afvalstoffen die het resultaat zijn van een thermische behandeling van afvalstoffen;

d. afvalwaterzuiveringsinrichtingen waarin afvalwater wordt gezuiverd afkomstig van de onder a, b en c bedoelde verbrandingsinstallaties.

§ 2 Instructie aan de verlener van een vergunning

Artikel 3

De waterkwaliteitsbeheerder draagt er zorg voor dat de aan verbrandingsinstallaties en afvalwaterzuiveringsinrichtingen voor 28 december 2002

verleende vergunningen voor het lozen uiterlijk op 28 december 2005 aan deze regeling voldoen.

Artikel 4

1. De waterkwaliteitsbeheerder verbindt aan een vergunning voor het lozen in ieder geval het voorschrift dat afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen een zodanige behandeling ondergaat dat het voortgaand aan het lozen ten minste voldoet aan de grenswaarden genoemd in bijlage 1.

2. De waterkwaliteitsbeheerder kan voor verbrandingsinstallaties waarvoor voor 28 december 2002 een vergunning voor het lozen is verleend bepalen dat de grenswaarden voor de totale hoeveelheid opgeloste bestanddelen niet eerder dan 1 januari 2008 van toepassing zijn.

3. In het geval, bedoeld in het tweede lid, wordt aan de vergunning het voorschrift verbonden dat 80% van de gemeten waarden niet meer dan 30mg/l mag bedragen en dat geen van de gemeten waarden meer dan 45 mg/l mag bedragen.

4. De waterkwaliteitsbeheerder verbindt aan een vergunning voor het lozen lagere grenswaarden dan bedoeld in het eerste lid, indien dat noodzakelijk is opdat de op het ontvangende oppervlaktewater van toepassing zijnde milieukwaliteitseisen, vastgesteld krachtens de Wet milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren of de Wet op de waterhuishouding, kunnen worden gerealiseerd.

Artikel 5

De waterkwaliteitsbeheerder stelt in de vergunning voor het lozen operationele parameters vast voor ten minste pH, temperatuur en debiet.

Artikel 6

1. De waterkwaliteitsbeheerder verbindt aan een vergunning voor het lozen:

- a. voorschriften omtrent de door de beheerder te verrichten metingen en de controle op de hoeveelheid verontreinigende stoffen in het gezuiverde afvalwater;
- b. voorschriften omtrent de te volgen bemonsterings- en meetprocedures alsmede de daarbij te gebruiken bemonsterings- en meetpunten;
- c. het voorschrift dat de beheerder representatieve metingen gebruikt ter

bepaling van de concentratie van waterverontreinigende stoffen waarvoor in de vergunning grenswaarden zijn gesteld, en

d. het voorschrift dat de beheerder de bemonstering en analyse van alle verontreinigende stoffen uitvoert volgens de in bijlage 2 bij deze regeling genoemde normen of daaraan ten minste gelijkwaardige normen.

2. De in het eerste lid, onder a, bedoelde voorschriften bevatten in ieder geval de volgende metingen op het punt waar het afvalwater wordt geloosd:

- a. continumetingen van pH, temperatuur en debiet;
- b. dagelijkse steekproefmetingen van de totale hoeveelheid opgeloste bestanddelen of metingen van een met het debiet evenredige steekproef over een periode van 24 uur;
- c. maandelijkse metingen van een met het debiet evenredige steekproef over een periode van 24 uur van de in bijlage 1 bedoelde verontreinigende stoffen overeenkomstig de punten 2 tot en met 10 van die bijlage, en
- d. driemaandelijkse metingen van dioxinen en furanen gedurende de eerste bedrijfsperiode van twaalf maanden, gevolgd door zesmaandelijkse metingen.

Artikel 7

Indien op het lozen de Wet milieubeheer van toepassing is, zijn de artikelen 3 tot en met 6 van overeenkomstige toepassing op het bevoegd gezag ten aanzien van een vergunning voor een inrichting waarbinnen zich een verbrandingsinstallatie bevindt.

§ 3 Algemene regels

Artikel 8

Afvalwater wordt niet verdund om aan de in artikel 4 bedoelde grenswaarden te voldoen.

Artikel 9

1. Indien het afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen binnen de verbrandingsinstallatie wordt gezuiverd tezamen met afvalwater afkomstig van een andere bron binnen de verbrandingsinstallatie verricht degene die een inrichting drijft waarbinnen zich een verbrandingsinstallatie bevindt de in artikel 6 bedoelde metingen op:

- a. de afvalwaterstroom van de rookgasreinigingsprocessen vóór de uit-

mondung daarvan op de afvalwaterzuiveringsinrichting;

- b. de andere afvalwaterstroom of -stromen vóór de uitmondung daarvan op de afvalwaterzuiveringsinrichting;
- c. het punt waar het afvalwater na de zuivering wordt geloosd.

2. Degene die een inrichting drijft waarbinnen zich een verbrandingsinstallatie bevindt bepaalt aan de hand van passende massabalansberekeningen het aandeel van de emissies in de geloosde hoeveelheid afvalwater dat kan worden toegeschreven aan het bij de reiniging van rookgassen ontstane afvalwater.

3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op degene die een afvalwaterzuiveringsinrichting beheert waar bij de reiniging van rookgassen ontstaan afvalwater wordt gezuiverd tezamen met ander afvalwater.

Artikel 10

Aan de in artikel 4 bedoelde grenswaarden wordt voldaan indien:

- a. bij metingen van de totale hoeveelheid opgeloste bestanddelen 95% en 100% van de meetwaarden de daarvoor in de vergunning gestelde respectieve grenswaarden niet overschrijden;
- b. bij metingen van zware metalen niet meer dan eenmaal per jaar de daarvoor in de vergunning gestelde grenswaarden overschreden worden, en
- c. bij de halfjaarlijkse metingen van dioxinen en furanen de daarvoor in de vergunning gestelde grenswaarden niet overschreden worden.

Artikel 11

Indien uit de verrichte metingen blijkt dat de in de vergunning gestelde grenswaarden zijn overschreden stelt de beheerder de verlener van de vergunning daarvan onverwijld in kennis.

Artikel 12

De beheerder controleert ten minste een maal per kalenderjaar door middel van een verificatietest of de automatische apparatuur voor de bewaking van de emissies in het water goed functioneert en draagt er zorg voor dat deze apparatuur ten minste een maal per drie kalenderjaren wordt gekalibreerd overeenkomstig artikel 10, derde lid, en bijlage III, onderdeel 2, van richtlijn nr.

2000/76/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 4 december 2000 betreffende de verbranding van afval (PbEG L 332) door een instantie die blijkens accreditatie aantoonbaar voldoet aan de norm NEN-EN-ISO/IEC 17025:2000.

Artikel 13

1. De beheerder registreert, verwerkt en rapporteert de resultaten van de op grond van deze regeling verrichte metingen aan de verlener van een vergunning op een zodanige wijze dat deze kan nagaan of aan de in artikel 4 bedoelde grenswaarden wordt voldaan.

2. De verlener van een vergunning kan een procedure vaststellen omtrent de door hem te verrichten controle.

§ 4 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 14

Een wijziging van richtlijn nr. 90/667/EEG, genoemd in artikel 2, tweede lid, onder 7^o, en richtlijn 2000/76/EG, genoemd in artikel 12, gaat voor de toepassing van deze regeling gelden met ingang van de dag waarop aan de betrokken wijzigingsrichtlijn uitvoering moet zijn gegeven.

Artikel 15

1. Artikel 8 van de Regeling verbranden gevaarlijke afvalstoffen vervalt.
2. In afwijking van het eerste lid blijft artikel 8 van de Regeling verbranden gevaarlijke afvalstoffen zoals dat luidt voor de datum van inwerkingtreding van deze regeling tot 28 december 2005 van kracht voor een afvalverbrandingsinstallatie of een afvalwaterzuiveringsinrichting die voor 29 december 2003 in werking is of zal worden gebracht en een meeverbrandingsinstallatie die voor 29 december 2004 in werking is of zal worden gebracht, indien daarvoor voor 28 december 2002 een vergunning voor het lozen is verleend.

Artikel 16

Deze regeling treedt in werking met ingang van 28 december 2002.

Artikel 17

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling lozingen afvalwater van rookgasreiniging.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,

M.H. Schultz van Haegen.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke

Ordening en Milieubeheer,

P.L.B.A. van Geel.

Bijlage 1

A. Grenswaarden voor lozingen van afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen als bedoeld in artikel 4 van de Regeling lozingen afvalwater van rookgasreiniging.

Nr.	Parameters	Grenswaarde, uitgedrukt in massaconcentratie, voor ongefilterde monsters	
		95%	100%
1	Totale hoeveelheid onopgeloste bestanddelen	30 mg/l	45 mg/l
2	Kwik en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in kwik (Hg)	0,03 mg/l	
3	Cadmium en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in cadmium (Cd)	0,05 mg/l	
4	Thallium en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in thallium (Tl)	0,05 mg/l	
5	Arseen en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in arseen (As)	0,15 mg/l	
6	Lood en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in lood (Pb)	0,2 mg/l	
7	Chroom en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in chroom (Cr)	0,5 mg/l	
8	Koper en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in koper (Cu)	0,5 mg/l	
9	Nikkel en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in nikkel (Ni)	0,5 mg/l	
10	Zink en de verbindingen daarvan, uitgedrukt in zink (Zn)	1,5 mg/l	
11	Dioxinen en furanen, gedefinieerd als de som van de afzonderlijke dioxinen en furanen, gewogen overeenkomstig onderdeel B van deze bijlage	0,3 ng/l	

B. Equivalentiefactoren voor dibenzo-p-dioxinen en dibenzofuranen

Bij de bepaling van de totale concentratie (TE) van dioxinen en furanen worden de massaconcentraties van de volgende dioxinen en dibenzofuranen vóór het optellen met de daarnaast genoemde equivalentiefactoren vermenigvuldigd:

		Toxische Equivalentie- Factor
2, 3, 7, 8	Tetrachloordibenzodioxine (TCDD)	1
1, 2, 3, 7, 8	Pentachloordibenzodioxine (PeCDD)	0,5
1, 2, 3, 4, 7, 8	Hexachloordibenzodioxine (HxCDD)	0,1
1, 2, 3, 6, 7, 8	Hexachloordibenzodioxine (HxCDD)	0,1
1, 2, 3, 7, 8, 9	Hexachloordibenzodioxine (HxCDD)	0,1
1, 2, 3, 4, 6, 7, 8	Heptachloordibenzodioxine (HpCDD)	0,01
	Octachloordibenzodioxine (OCDD)	0,001
2, 3, 7, 8	Tetrachloordibenzofuraan (TCDF)	0,1
2, 3, 4, 7, 8	Pentachloordibenzofuraan (PeCDF)	0,5
1, 2, 3, 7, 8	Pentachloordibenzofuraan (PeCDF)	0,05
1, 2, 3, 4, 7, 8	Hexachloordibenzofuraan (HxCDF)	0,1
1, 2, 3, 6, 7, 8	Hexachloordibenzofuraan (HxCDF)	0,1
1, 2, 3, 7, 8, 9	Hexachloordibenzofuraan (HxCDF)	0,1
2, 3, 4, 6, 7, 8	Hexachloordibenzofuraan (HxCDF)	0,1
1, 2, 3, 4, 6, 7, 8	Heptachloordibenzofuraan (HpCDF)	0,01
1, 2, 3, 4, 7, 8, 9	Heptachloordibenzofuraan (HpCDF)	0,01
	Octachloordibenzofuraan (OCDF)	0,001

Bijlage 2

Te hanteren normen voor de bemonstering en analyse van verontreinigende stoffen als bedoeld in artikel 6 van de Regeling lozingen afvalwater van rookgasreiniging.

- Op de bemonstering van verontreinigende stoffen is het door het Nederlands Normalisatie-instituut uitgegeven normblad NEN 6600-1 van toepassing.
- Opsomming per parameter van de van toepassing zijnde analysemethoden, opgenomen in de hieronder genoemde, door het Nederlands Normalisatie-instituut uitgegeven normbladen.

onopgeloste bestanddelen	NEN 6621
kwik	NEN-EN 1483
cadmium	NEN 6452, NEN 6458
thallium	NEN 6426; ontsluiting NEN 6961
arsen	NEN 6426, NEN 6432; ontsluiting NEN 6961
lood	NEN 6426, NEN 6429; ontsluiting NEN 6961
chrom	NEN 6426, NEN 6444; ontsluiting NEN 6961
koper	NEN 6426, NEN 6454; ontsluiting NEN 6961
nikkel	NEN 6426, NEN 6430; ontsluiting NEN 6961
zink	NEN 6426, NEN 6443; ontsluiting NEN 6961

3. De analyse van dioxinen en furanen wordt uitgevoerd door middel van dubbelkoloms gaschromatografie (GC) gekoppeld aan massaspectrometrie (MS). Zowel de waterfase als het zwevende stof worden op dioxinen en furanen geanalyseerd. Voor het bepalen van de recovery van de analysetechniek

wordt gebruik gemaakt van gelabelde interne standaards.

De onder 1 en 2 opgenomen verwijzingen naar een NEN-norm hebben betrekking op de laatst uitgegeven NEN-norm met de daarop uitgegeven aanvullingen en correctiebladen. Een uitgegeven norm, aanvulling respec-

tievelijk correctieblad, wordt eerst van toepassing één jaar na de datum van uitgifte ervan.

Toelichting

Inleiding

Deze regeling strekt tot gedeeltelijke implementatie van richtlijn nr. 2000/76/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 4 december 2000 betreffende de verbranding van afval (PbEG L 332), hierna kortweg aangeduid als 'de richtlijn'. De richtlijn heeft tot doel de negatieve milieueffecten van het verbranden en meeverbranden van afvalstoffen te voorkomen of te beperken door het stellen van exploitatievoorwaarden, technische eisen en emissiegrenswaarden. Zoals in de overwegingen bij de richtlijn uiteen is gezet, bevat de richtlijn minimumeisen voor verbrandings- en meeverbrandingsinstallaties. Naleving van de emissiegrenswaarden van de richtlijn dient te worden beschouwd als een noodzakelijke, maar niet voldoende voorwaarde om te voldoen aan de eisen van richtlijn nr. 96/61/EG van de Raad van de Europese Unie van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PbEG L 257). De toepassing van laatstgenoemde richtlijn kan voor grote installaties de naleving vereisen van strengere emissiegrenswaarden voor de in de onderhavige richtlijn bedoelde verontreinigende stoffen, emissiegrenswaarden voor andere stoffen en andere milieucompartimenten, alsmede andere relevante voorschriften. Daarnaast dienen de vergunningen tevens te voldoen aan de daaraan gestelde eisen in andere relevante communautaire voorschriften. Teneinde het oppervlaktewater te beschermen worden in richtlijn nr. 2000/76/EG onder andere voorschriften gegeven omtrent de zuivering van afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen van verbrandings- en meeverbrandingsinstallaties. Deze regeling ziet op de implementatie van de bepalingen van de richtlijn omtrent de zuivering en lozing van dergelijk afvalwater. De richtlijn zal daarnaast voor een belangrijk deel worden geïmplementeerd in een algemene maatregel van bestuur op basis van de Wet milieu-

beheer (Wm) en de Wet inzake de luchtverontreiniging, het thans in voorbereiding zijnde Besluit verbranden afvalstoffen, dat tevens zal voorzien in wijziging van een viertal andere algemene maatregelen van bestuur op grond van de Wm. Bij de voorgenomen wijziging van het Besluit milieuverslaglegging ter implementatie van artikel 12, tweede lid, van de richtlijn, wordt erin voorzien dat alle verbrandingsinstallaties met een nominale capaciteit van meer dan twee ton per uur verplicht zijn een milieuverslag op te stellen dat tevens de lozingen in oppervlaktewater omvat. Aan het slot van deze toelichting is in een transponeringstabel aangegeven op welke wijze de bepalingen van de richtlijn in de Nederlandse regelgeving worden geïmplementeerd. Artikel 21 van de richtlijn bepaalt dat de implementatie uiterlijk op 28 december 2002 moet zijn voltooid.

De richtlijn heeft betrekking op de verbranding en meeverbranding van zowel gevaarlijke als niet-gevaarlijke afvalstoffen en de zuivering van afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen daarvan en heeft daarmee een ruimer bereik dan richtlijn nr. 94/67/EG van de Raad van de Europese Unie van 16 december 1994 betreffende de verbranding van gevaarlijke afvalstoffen (PbEG L 365). Laatstgenoemde richtlijn welke in Nederland is geïmplementeerd in de Regeling verbranden gevaarlijke afvalstoffen, wordt – tezamen met een tweetal richtlijnen op het gebied van luchtverontreiniging – per 28 december 2005 ingetrokken. De Regeling verbranden gevaarlijke afvalstoffen zal gefaseerd worden ingetrokken.

Een ontwerp van de onderhavige regeling is ingevolge de artikelen 33 Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) en 21.6, zesde lid, Wm, toegezonden aan de Staten-Generaal.

Hoofdpijnen van de regeling

Deze regeling is van toepassing op afvalverbrandingsinstallaties, meeverbrandingsinstallaties en afvalwaterzuiveringsinrichtingen waar bij de reiniging van rookgassen ontstaan afvalwater wordt gezuiverd. Artikel 2 van de regeling bepaalt welke categorieën installaties, afvalwaterzuiveringsinrichtingen en afval-

stoffen van toepassing zijn uitgezonderd.

De meeste bedrijven die onder de regeling vallen zijn voor het lozen van afvalwater vergunningplichtig op grond van de Wvo. Het gaat daarbij om directe lozingen en om indirecte lozingen voor zover die zijn aangewezen op grond van artikel 1, tweede lid, van de Wvo. De vergunning wordt verleend door de waterkwaliteitsbeheerder. Bedrijven waarop de regeling betrekking heeft maar die niet zijn aan te merken als bedrijven met als belangrijkste activiteit het opslaan, behandelen of verwerken van afvalstoffen, en die ook niet vallen onder de andere categorieën die op grond van artikel 1, tweede lid, Wvo, zijn aangewezen, zijn voor de (indirecte) lozing vergunningplichtig op grond van de Wm.

De inhoudelijke voorschriften in deze regeling zijn onder te verdelen in instructieregels die zich richten tot de verlener van een Wvo- of Wm-vergunning (de artikelen 3 t/m 7) en algemene regels die zich rechtstreeks richten tot degene die een inrichting drijft waarbinnen zich een verbrandingsinstallatie bevindt dan wel degene die een afvalwaterzuiveringsinrichting beheert (de artikelen 8 t/m 13). De artikelen 2a Wvo en 8.44 Wm vormen de grondslag voor het stellen van de algemene regels. De instructieregels leggen de verlener van een vergunning de verplichting op bepaalde voorschriften aan de vergunning te verbinden. De artikelen 2d Wvo respectievelijk 8.45 Wm bieden hertoe de mogelijkheid. Op grond van de artikelen 2a, derde lid, Wvo en 21.6, zesde lid, Wm is het mogelijk de regels ter implementatie van de richtlijn bij ministeriële regeling in plaats van bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen.

Handhaving

Ingevolge artikel 19 van de richtlijn moeten sancties worden vastgesteld op inbreuken op de nationale bepalingen ter uitvoering van de richtlijn. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. Bedoelde sancties richten zich tot de bedrijven die te maken krijgen met voorschriften ter uitvoering van de richtlijn. In dergelijke sancties is in de Nederlandse regelgeving reeds voorzien, waarbij een onderscheid

gemaakt kan worden tussen bestuursrechtelijke sancties en strafrechtelijke sancties. Op grond van artikel 29, onder a, Wvo draagt de waterkwaliteitsbeheerder ten aanzien van directe lozingen, van indirecte lozingen vanuit inrichtingen die op basis van artikel 1, tweede lid, Wvo zijn aangewezen en van indirecte lozingen anders dan via het riool op de afvalwaterzuiveringsinrichting, de zorg voor de bestuursrechtelijke handhaving. Op grond van artikel 30 Wvo juncto artikel 18.4 Wm wijst hij de ambtenaren aan die binnen zijn beheersgebied met het toezicht op de naleving van de voorschriften bij of krachtens de Wvo zijn belast.

Buiten de politie met haar algemene opsporingsbevoegdheid ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving, kan de Minister van Justitie op basis van artikel 1a, onder 1° en 2°, juncto artikel 17, eerste lid, onder 2°, van de Wet op de economische delicten (Wed) ook buitengewone opsporingsambtenaren aanwijzen. Door middel van een categorale aanwijzing heeft de Minister van Justitie ambtenaren van de waterkwaliteitsbeheerders als zodanig aangewezen.

Voor de bestuursrechtelijke handhaving kan voorts op grond van artikel 30 Wvo gebruik worden gemaakt van het instrumentarium van de artikelen 18.3 tot en met 18.16 Wm, waaronder bestuursdwang, het opleggen van een dwangsom of een bestuurlijke boete. Ten aanzien van Wm-vergunningplichtige inrichtingen staat het gehele instrumentarium van hoofdstuk 18 Wm ter beschikking.

Krachtens artikel 1a, onder 1° en 2°, van de Wed zijn overtredingen van voorschriften gesteld bij of krachtens verschillende bepalingen van de Wvo en de Wm een economisch delict. Hieronder zijn de in dit besluit opgenomen algemene regels en aan de vergunning verbonden voorschriften begrepen. Artikel 2 Wed bepaalt dat de bedoelde economische delicten misdrijven zijn voor zover zij opzettelijk zijn begaan. De Wed kent naast de in artikel 6 bedoelde gevangenisstraf en geldboete een aantal bijkomende straffen en maatregelen zoals stillegging van de onderneming, ontzegging van bepaalde rechten, ontneming van het wederrechtelijk genoten voordeel en onderbewindstelling van een bedrijf.

Een gedeelte van deze regeling

bestaat uit regels gericht tot overheidsorganen. Dat zijn geen rechtstreeks werkende algemene regels die bestuursrechtelijk dan wel strafrechtelijk gehandhaafd worden. Het bestuursorgaan krijgt de verplichting de in deze regeling neergelegde beperkingen of voorschriften in een vergunning op te nemen. Deze voorschriften kunnen uiteraard wel bestuursrechtelijk of strafrechtelijk worden gehandhaafd.

Gevolgen voor het bedrijfsleven

Deze regeling heeft betrekking op plusminus 50 installaties waaronder 12 grote afvalverbrandingsinstallaties. Bijna alle installaties beschikken reeds over een vergunning voor het lozen van afvalwater, de meeste in het kader van de Wvo. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de kosten voor bedrijven niet noemenswaardig vermeerderen als gevolg van de inwerkingtreding van de onderhavige regeling, aangezien voor alle installaties die onder deze regeling vallen reeds voorschriften golden. Wel kunnen er tussen bedrijven verschillen in kosten optreden vanwege de procescondities (fluctuatie in debieten of vrachten van de afvalwaterstromen) en de lokale omstandigheden (met name het ontvangende oppervlaktewater). De voorschriften van de richtlijn die door middel van deze regeling worden geïmplementeerd, zijn voor Nederland dwingend. Derhalve is het niet mogelijk in deze regeling minder strenge eisen dan door de richtlijn voorgeschreven te stellen. Hierdoor is een kostenbesparing evenmin mogelijk.

Artikel 13 van deze regeling bevat voorschriften omtrent de registratie, verwerking en rapportage van de resultaten van de te verrichten metingen. De administratieve lasten die hieruit voor het bedrijfsleven voortvloeien bedragen per bedrijf gemiddeld 5.180 euro per jaar, in totaal ongeveer 259.000 euro per jaar. Dit bedrag is ongeveer gelijk aan het bedrag aan administratieve lasten dat voor de inwerkingtreding van deze regeling op grond van de in bestaande vergunningen opgenomen administratieve verplichtingen van toepassing was.

Voor bedrijven die er voor kiezen het afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen te zuiveren tezamen

met ander afvalwater (artikel 9), zullen de administratieve lasten iets hoger uitvallen omdat de verplichte metingen op meer punten moeten plaatsvinden dan wanneer het afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen afzonderlijk wordt gezuiverd. Tot op heden vindt een dergelijke gecombineerde zuivering van afvalwater niet plaats. Naar verwachting zullen slechts enkele bedrijven daarvoor kiezen.

De artikelen

Artikel 1

In onderdeel a is de begripsbepaling van een afvalverbrandingsinstallatie uit artikel 3, onderdeel 4, van de richtlijn opgenomen voor zover die voor deze regeling van belang is. Kort gezegd is een afvalverbrandingsinstallatie in hoofdzaak bestemd voor de verwerking van afvalstoffen. Naast verbranding door oxidatie wordt onder een thermische behandeling van afvalstoffen mede verstaan pyrolyse, vergassing en plasmaprocessen. De in onderdeel b omschreven meeverbrandingsinstallatie is in hoofdzaak bestemd voor de opwekking van energie of de vervaardiging van producten. Omdat de voorschriften in deze regeling zich onder andere richten op installaties waarbinnen zuivering van afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen plaatsvindt, is dit criterium in de omschrijving van beide categorieën installaties – die in onderdeel c worden samengevat in het begrip verbrandingsinstallatie – opgenomen. Daarnaast kan zuivering van dergelijk afvalwater plaatsvinden in een afvalwaterzuiveringsinrichting welke geen deel uitmaakt van een verbrandingsinstallatie. In onderdeel d wordt het begrip afvalwaterzuiveringsinrichting hiertoe beperkt. Om niet telkens te hoeven herhalen dat de in de regeling opgenomen verplichtingen zich richten tot degene die een inrichting drijft waarbinnen zich een verbrandingsinstallatie bevindt dan wel tot degene die een afvalwaterzuiveringsinrichting beheert, is in onderdeel e een omschrijving van het begrip beheerder opgenomen. De verplichtingen zijn van toepassing op de beheerder van de inrichting waar de reiniging van de rookgassen plaatsvindt. Evenzo wordt in de regeling wanneer sprake is van 'de verlener van een vergunning', waarvan een

omschrijving in onderdeel h is opgenomen, gedoeld op het voor de desbetreffende lozingen Wvo- of Wm-vergunningverlening bevoegde bestuursorgaan.

De Wvo handelt over het brengen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in oppervlaktewateren. Het begrip afvalwater heeft voor deze wet geen onderscheidende betekenis. Door het omschrijven van het begrip lozen in onderdeel i, wordt de relatie gelegd tussen de in de wet bedoelde stoffen en het afvalwater waarvan zij afkomstig zijn.

Artikel 2

Overeenkomstig artikel 2 van de richtlijn wordt in de onderdelen a en b, een aantal verbrandingsinstallaties van toepassing uitgezonderd. Evenals in de Regeling verbranden gevaarlijke afvalstoffen is in onderdeel c de verbranding van gasvormige afvalstoffen van de werking van de regeling uitgesloten. De richtlijn ziet echter uitdrukkelijk wel op het verbranden van de producten van thermische behandeling van afvalstoffen, waarbij sprake is van gasvormige producten die aangemerkt kunnen worden als gasvormige afvalstoffen. Derhalve is de regeling wel van toepassing op de verbranding van gasvormige producten van thermische behandeling van afvalstoffen. In onderdeel d worden afvalwaterzuiveringsinrichtingen waarin afvalwater wordt gezuiverd afkomstig van de onder a, b en c bedoelde verbrandingsinstallaties, eveneens van de werking van de regeling uitgezonderd.

Artikel 3

Ingevolge artikel 20 van de richtlijn en artikel 15 van deze regeling moeten bestaande verbrandingsinstallaties en afvalwaterzuiveringsinrichtingen uiterlijk op 28 december 2005 aan de nieuwe eisen voldoen. Op grond van de artikelen 2d, derde lid, Wvo, en 8.45, vierde lid, Wm, bepaalt artikel 3 van deze regeling dat bestaande vergunningen hierop moeten worden aangepast.

Artikel 4

Dit artikel geeft uitwerking aan artikel 8, derde lid, vierde lid, eerste volzin, zesde lid, onder a, en de uitzonderingsbepaling omtrent zwevende deeltjes in bijlage IV van de richtlijn. Zoals in de inleiding van deze toelich-

ting reeds is aangegeven zijn de in bijlage IV bij de richtlijn opgenomen emissiegrenswaarden aan te merken als minimumeisen. Deze grenswaarden zijn overgenomen in bijlage 1 bij de regeling en zullen in principe in de vergunning worden opgenomen. Niet is uit te sluiten dat op grond van andere bij of krachtens de Wvo of de Wm gestelde regels (waarmee implementatie van communautaire voorschriften heeft plaatsgevonden) lagere grenswaarden in de vergunning moeten worden opgenomen. In ieder geval zullen lagere grenswaarden in de vergunning moeten worden opgenomen indien dat noodzakelijk is ter realisering van de op het oppervlaktewater waarin de lozing plaatsvindt van toepassing zijnde milieukwaliteitseisen.

Hoewel in bijlage IV wordt verwezen naar de totale hoeveelheid zwevende deeltjes als omschreven in richtlijn nr. 91/271/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (PbEG L 135), wordt in laatstgenoemde richtlijn de term 'gesuspenderde stoffen' gehanteerd. Evenals in het Lozingenbesluit Wvo stedelijk afvalwater is in deze regeling gekozen voor de term 'onopgeloste bestanddelen'. Hiermee wordt bedoeld op vaste stoffen die uit afvalwater worden verwijderd door filtratie of centrifugeren onder voorgeschreven omstandigheden. In een aantal vergunningen zijn voor de totale hoeveelheid onopgeloste bestanddelen momenteel grenswaarden van 50 mg/l opgenomen, in het merendeel van de vergunningen is reeds voorzien in grenswaarden van 30 mg/l of lager. Ook aan de in bijlage 1 opgenomen grenswaarden voor metalen, dioxinen en furanen wordt in vrijwel alle bestaande vergunningen voldaan. De beoordeling van en de rapportage over de zware metalen zal op grond van deze regeling op termijn plaats moeten gaan vinden op basis van de individuele componenten terwijl in de huidige vergunningen hiervoor, met uitzondering van kwik en cadmium, de som van de zware metalen de basis biedt. Voor de component thallium worden thans in de vergunningen geen grenswaarden gesteld.

Artikel 5

Dit artikel is overgenomen uit artikel 8, zesde lid, onder b, van de richtlijn.

Artikel 6

Artikel 6 implementeert de bepalingen uit de richtlijn die handelen over de bemonstering, analyse en meting van de hoeveelheid verontreinigende stoffen in het gezuiverde afvalwater en de daarbij te volgen procedures. Artikel 4, derde lid, van de richtlijn bepaalt dat een vergunning alleen mag worden afgegeven indien de te hanteren meettechnieken voor emissies in het water in overeenstemming zijn met de punten 1 en 2 van bijlage III bij de richtlijn. Met het verbinden van het gebruik van deze technieken als voorschrift aan de vergunning (eerste lid, onderdelen c en d) wordt verzekerd dat geen vergunning wordt afgegeven indien niet aan deze voorschriften wordt voldaan. Het voorschrift in het eerste lid, onderdeel d, dat de in bijlage 2 genoemde NEN-normen of daaraan ten minste gelijkwaardige normen moeten worden gehanteerd, waarborgt tevens dat gegevens van een gelijkwaardige wetenschappelijke kwaliteit worden verstrekt.

De in het tweede lid, onderdelen b en c, voorgeschreven debiet evenredige steekproef over een periode van 24 uur is vergelijkbaar met het in bestaande vergunningen veelal voorgeschreven volume proportioneel etmaalmonster.

Artikel 8

Om te kunnen nagaan of aan deze bepaling wordt voldaan, wordt in de praktijk normaliter een controlevoorziening aangebracht op het punt waar het afvalwater vrijkomt en er derhalve geen vermenging met ander afvalwater of verdunning van het afvalwater kan hebben plaatsgevonden.

Artikel 9

Afvalwater afkomstig van de reiniging van rookgassen kan gescheiden van ander afvalwater worden gezuiverd of daarmee tezamen. Uit het oogpunt van efficiëntie en effectiviteit van de zuivering verdient het de voorkeur om het afvalwater aan de bron, dus daar waar het vrijkomt, te zuiveren. Artikel 9 bepaalt op welke plaatsen de in artikel 6 bedoelde metingen moeten plaatsvinden indien het afvalwater afkomstig van de reini-

ging van rookgassen tezamen met ander afvalwater in een daarvoor geschikte zuiveringsinstallatie wordt gezuiverd. Aan de hand van passende massabalansberekeningen moet worden vastgesteld welk aandeel van de emissies kan worden toegeschreven aan de reiniging van rookgassen. Onder massabalansberekening wordt de relatie op basis van debiet en concentratie verstaan tussen de aangevoerde en afgevoerde massa van een bepaalde stof binnen een duidelijk afgebakend systeem, in dit geval het afvalwaterzuiveringssysteem.

Artikel 10

Dit artikel dat de implementatie vormt van artikel 11, zestiende lid, van de richtlijn, geeft aan wanneer aan de in artikel 4 bedoelde grenswaarden wordt voldaan. Met de in onderdeel a genoemde onopgeloste bestanddelen wordt gerefereerd aan de in bijlage 1, onderdeel A, onder 1, genoemde verontreinigende stof. De in onderdeel b genoemde zware metalen betreffen de in bijlage 1, onderdeel A, onder 2 tot en met 10, genoemde verontreinigende stoffen en de in onderdeel c genoemde dioxinen en furanen betreffen de in die bijlage onder 11 genoemde verontreinigende stoffen.

Hoewel in de Nederlandse versie van de richtlijn is bepaald dat de grenswaarden voor de totale hoeveelheid zwevende deeltjes (onopgeloste bestanddelen) worden geacht te zijn nageleefd indien de genoemde grenswaarden worden overschreden, is in deze regeling opgenomen dat zulks het geval is indien de grenswaarden niet worden overschreden. Dit is in overeenstemming met zowel de doelstellingen van de richtlijn als de Duitse, Engelse en Franse teksten daarvan.

Artikelen 15 en 16

Deze regeling treedt in werking met ingang van 28 december 2002 en vangt artikel 8 van de Regeling verbranden gevaarlijke afvalstoffen. In artikel 15 is een overgangsregeling opgenomen voor verbrandingsinstallaties en afvalwaterzuiveringsinrichtingen waarvoor voor 28 december 2002 een vergunning voor het lozen is verleend. Indien een dergelijke afvalverbrandingsinstallatie of afvalwaterzuiveringsinrichting voor 29 december 2003 of een meeverbrandingsinstalla-

tie voor 29 december 2004 in werking is of zal worden gebracht, blijft artikel 8 van de Regeling verbranden gevaarlijke afvalstoffen daarop tot 28 december 2005 van toepassing.

Ingevolge artikel 3 moeten de aan hen verleende vergunningen uiterlijk op laatstgenoemde datum aan deze regeling zijn aangepast. Voor verbrandingsinstallaties en afvalwaterzuiveringsinrichtingen waarvoor op 28 december 2002 nog geen vergunning voor het lozen is verleend, is deze regeling met ingang van die datum van kracht.

Transponeringstabel

Richtlijn nr. 2000/76/EG	Nederlandse regelgeving
Artikel 2, tweede lid	Regeling artikel 2; Bva
Artikel 3, eerste en tweede lid	Wm en Bva
Artikel 3, vierde lid	de omschrijving van 'verbrandingsinstallatie' is opgenomen bij 'afvalverbrandingsinstallatie' (Regeling artikel 1, onder a); Bva
Artikel 3, vijfde lid	Regeling artikel 1, onder b; Bva
Artikel 3, zevende, negende, tiende, twaalfde en dertiende lid	Bva
Artikel 4, eerste lid	Wm en Bva
Artikel 4, tweede lid	Ivb en Bva
Artikel 4, derde lid	Regeling artikel 6, eerste lid, onder c en d; Ivb
Artikel 4, vierde lid, onder a en b	Bva
Artikel 4, vierde lid, onder c	Regeling artikel 6, eerste lid, onder b; Bva
Artikel 4, vijfde lid	Bva
Artikel 4, zevende lid	artikel 8.22 Wm en artikel 7, vijfde lid, Wvo
Artikel 4, achtste en negende lid	Wm
Artikel 5	Wm en Bva
Artikel 6	Bva
Artikel 7	Bva
Artikel 8, eerste lid	artikel 1 Wvo
Artikel 8, tweede lid	Artikel 1.1a Wm
Artikel 8, derde lid	Regeling artikel 4, eerste en vierde lid
Artikel 8, vierde lid	Regeling artikelen 4, eerste lid, 8 en 9
Artikel 8, vijfde lid	Regeling artikelen 8 en 9
Artikel 8, zesde lid	Regeling artikelen 4, eerste en vierde lid, en 5 en bijlage 1
Artikel 8, zevende lid	Bva
Artikel 8, achtste lid	wordt geen gebruikt van gemaakt
Artikel 9	Bva
Artikel 10, eerste lid	Bva
Artikel 10, tweede lid	Regeling artikel 6, eerste lid, onder a; Bva
Artikel 10, derde lid	Regeling artikel 12; Bva
Artikel 10, vierde lid	Regeling artikel 6, eerste lid, onder b; Bva

Artikel 10, vijfde lid	Regeling artikel 6, eerste lid, onder d en bijlage 2; Bva
Artikel 11, tweede t/m achtste lid	Bva
Artikel 11, negende lid	Regeling artikel 13; Bva
Artikel 11, tiende t/m twaalfde lid	Bva
Artikel 11, veertiende lid	Regeling artikel 6, tweede lid
Artikel 11, vijftiende lid	Regeling artikel 6, eerste lid, onder a
Artikel 11, zestiende lid	Regeling artikel 10
Artikel 11, zeventiende lid	Regeling artikel 11; Bva
Artikel 12, eerste lid	Artikel 7, eerste lid, Wvo j° de par. 3.5.2. t/m 3.5.5. van de Algemene wet bestuursrecht; Wm
Artikel 12, tweede lid	Besluit milieuverlaglegging (wordt gewijzigd bij artikel 12 Bva).
Artikel 13, eerste lid	M.b.t. afvalwater in Nederland niet van toepassing; m.b.t. atmosfeer: Bva
Artikel 13, tweede t/m vierde lid	Bva
Artikel 19	Artikel 1a van de Wet op de economische delicten
Artikel 20	Regeling artikelen 3, 15 en 16; Bva
Bijlage I	Regeling bijlage 1, onderdeel B; bijlage Bva
Bijlage II	Bijlage Bva
Bijlage III, onderdeel 1	Regeling artikel 6, eerste lid, onder c; bijlage Bva
Bijlage III, onderdeel 2	Regeling artikel 12 en bijlage 2; bijlage Bva
Bijlage III, onderdeel 3	Bijlage Bva
Bijlage IV	Regeling bijlage 1, onderdeel A
Bijlagen V en VI	Bijlage Bva

De niet genoemde artikelen en artikelleden van de richtlijn behoeven geen implementatie.

Gebruikte afkortingen:

Regeling: Regeling lozingen afvalwater van rookgasreiniging

Wvo: Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Wm: Wet milieubeheer

Bva: Het in voorbereiding zijnde Besluit verbranden afvalstoffen

Ivb: Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,

M.H. Schultz van Haegen.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

P.L.B.A. van Geel.